

Vernieuwenderwijs

**METEN WETEN EN NOOIT
MEER VERGETEN!**

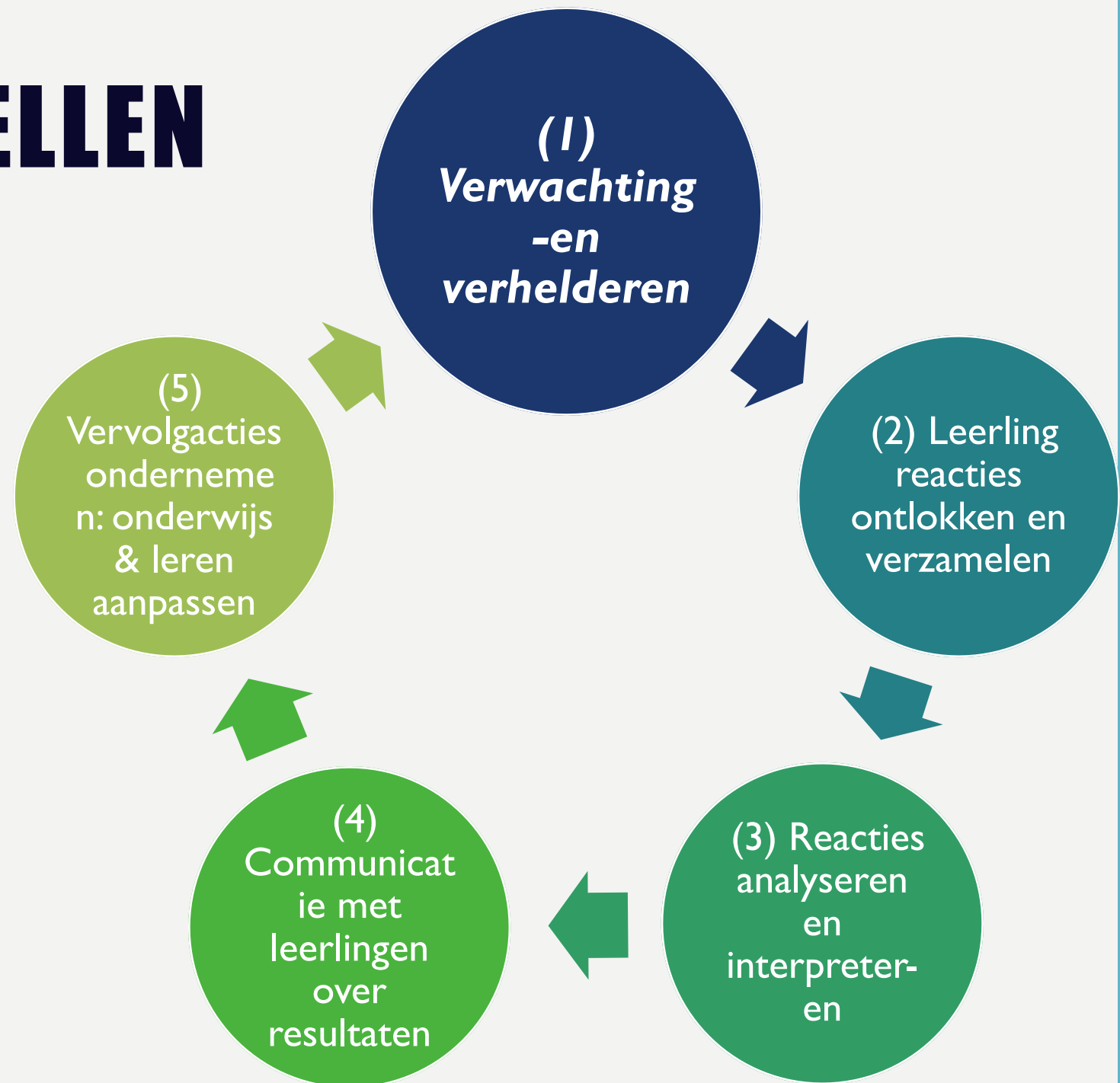
VALENTINA DEVID

WORKSHOP

- Hoe ga je van een schoolcultuur van **zweten, weten en vergeten** naar een cultuur van **meten, weten en nooit meer vergeten**?
- Het doel van Formatief evalueren is dat de leerling zicht krijgt op zijn leren, weet hoe hij zijn leren kan verbeteren, zodat hij **eigenaar** wordt van zijn leerproces en de **leerresultaten verbeteren**.
- Tijdens deze sessie gaan wij dieper in op wat wij geleerd hebben over het **implementeren** van formatief evalueren op school.

1. DOELEN STELLEN

- 5 fasen als uitgangspunt van de sessie
- Is dit voor iedereen bekend?

TURN & TALK: NIEUW INZICHT

BEDDOELING VAN DEZE WORKSHOP

Je hebt/krijgt ideeën hoe een FE cultuur kan vergroten op school.

Je kan kritisch kijken en reflecteren op de situatie op je eigen school.

ANDERE SCHOLEN: WAAROM BEGINNEN MET FE?

Zelfregulering: stimuleren van een actieve houding en eigenaarschap bij leerlingen.

Motivatie: aansluiten bij de 'drive' om te leren.

Verdieping van kennis en vaardigheden (diep leren).

Ononderbroken ontwikkelingsproces van leerlingen bevorderen.

Reactie op de toetscultuur (leren voor een cijfer).

Samen werken aan
formatief
evalueren

ONS EIGEN DOEL:

Betekenisvol leren

=

Betekenisvol toetsen

BEWUST!HAVO

Havoteam →
& plan
Bewust!Havo

Havo 1:
Formatief
leren

Havo 2:
Formatief leren &
Vakoverstijgend
leren

Havo 3: Eerder
afsluiten +
verdieping &
beroepenmarkt

Havo 4: In
ontwikkeling
LOB

DE AANPAK

- ✓ Praktijkonderzoek als basis en evidentie
- ✓ Maandelijksse bijeenkomsten met docenten: samen concept verhelderd en doelen gesteld.
- ✓ Innovatiegelden – 20 taakuren p.p.
- ✓ Implementatieplan opgesteld (op basis van behoefte)
- ✓ Intervisie aan de hand van de 5 fasen
- ✓ Lesbezoeken
- ✓ Buddy's: samen ontwikkelen en leren
- ✓ SLO – leernetwerk: professionele ondersteuning op vakgebied
- ✓ Speciale ouderavonden (2)
- ✓ Appgroep: successen delen, vragen stellen, hulp invoeren.

ANDERE SCHOLEN: WAT WERKT?

FE op alle lagen: in de klas, in de teams, bij de schoolleiding.

Perspectief van leerlingen centraal: in alle vakken en bij alle leraren is FE zichtbaar.

Samen structureel leren: gezamenlijk ontwikkelen, observeren en concluderen.

Successen vieren en zichtbaar maken.

Niet alleen bottom-up, maar naast ruimte ook regels en ruggesteun schoolleiding.

Samen werken aan
formatief
evalueren

EVEN HELDER KRIJGEN

padlet

1. Wat is voor jou het **doel** van Formatief evalueren?
2. Wat levert formatief evalueren **jou** op?
3. Wat levert formatief evalueren de **leerlingen** op?
4. Welk **probleem** lost het op?
5. Welke **vragen** heb je over formatief evalueren?

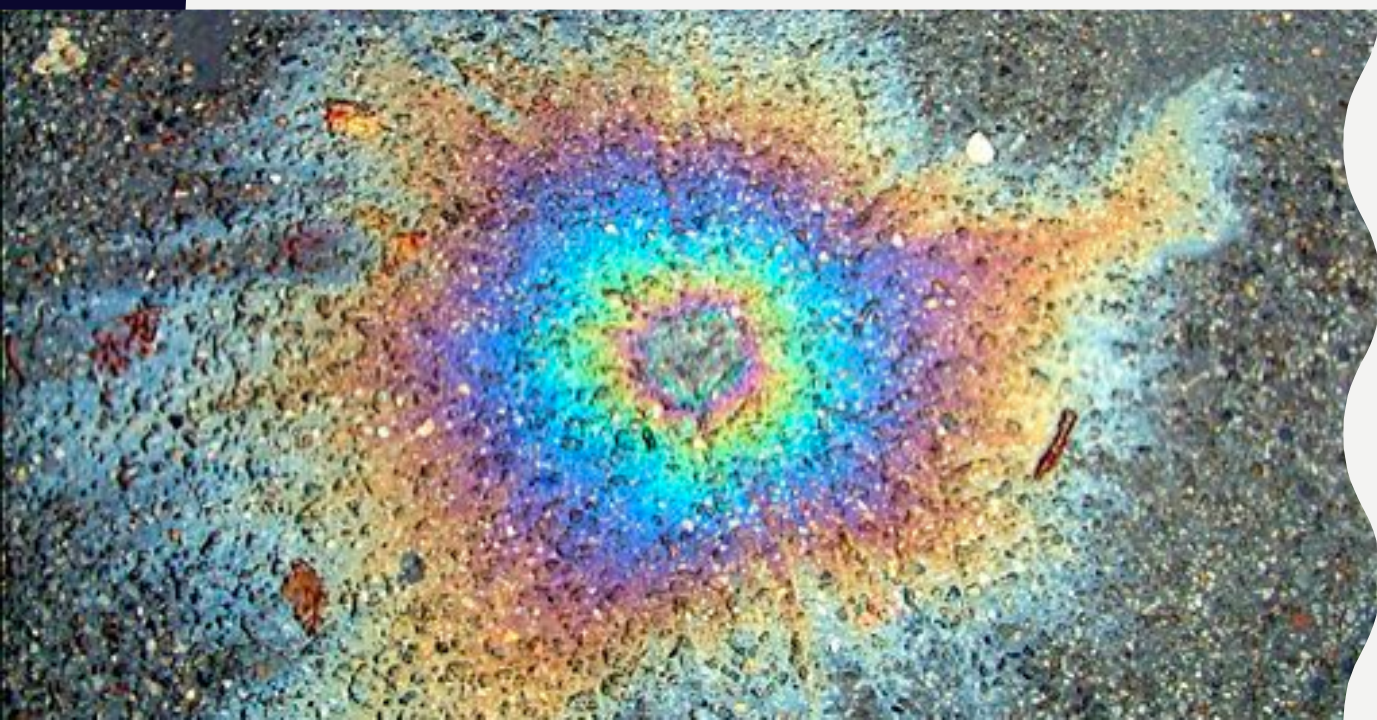
GA NAAR!

www.padlet.com/vdevid/FEA

OLIEVLEKWERKING

- Hoe ziet dat er dan uit?!
- Gaat dat vanzelf?
- Wat is er voor nodig?

DEFINITIE:

- Alle activiteiten die leerlingen en docent uitvoeren om de leeractiviteiten van leerlingen in kaart te brengen, te interpreteren en te gebruiken om betere beslissingen te maken over vervolgstappen. (Black & Wiliam, 2008)
- Het doel van formatief toetsen is leerlingen zelfregulerende vaardigheden aan te leren die een stabiele motivatie voor de leertaken creëren, leerresultaten verbeteren en een intrinsieke motivatie creëren voor een levenlang leren.

(Clark, 2012)

marant.nl

**Formatief
evalueren: mosterd
vòòr de maaltijd -
Marant**

KOERS

- De koers vertelt waar je als school naar toe wilt, wat je wilt bereiken.
- De koers geldt voor een beperkt aantal jaren. In die jaren wil je de doelen die je in de koers verwoordt bereiken.

1. Worden er de juiste gesprekken gevoerd bij u op school?
2. In hoeverre is er sprake van openheid en nieuwsgierigheid bij u op school?
3. Welke interventies worden er uitgezet?
4. Is er een gedeeld concept?
5. Is er sprake van een gemeenschappelijke taal?

CONCEPT

- Onder de doelen liggen concepten.
 - Een concept bestaat uit:
 - Wetenschappelijke inzichten, literatuur
 - Persoonlijke ervaringen, waarop wel of niet is gereflecteerd, gedeeld of niet
 - Opvattingen over je vak, maar ook dieper: je mensbeeld
 - Ieder mens heeft subjectieve concepten, die bepalen welke keuzes hij/zij maakt in het werk.
- (Subjectieve) Concepten worden niet altijd goed besproken. Je denkt snel dat je het over hetzelfde hebt. Dat kan ertoe leiden dat je het concept ook snel weer loslaat als het tegenzit.

ALS JE VAN SUBJECTIEF CONCEPT NAAR WERKCONCEPT GAAT..

Gemeenschap-
pelijke taal

Gedeelde
kennisbasis

Gemeenschap-
pelijke doelen

Van
Subjectief Concept
↓
Naar
Werkconcept

Gemeenschap-
pelijk gedragen
gedrag

Beklijft, ook bij
tegenslagen

Soms praktijk te veel het uitgangspunt en trekt men conclusies voor *concept* en *koers*.

Vaak begint het met een discussie over de *koers* en spring men daarna meteen naar de *praktijk*. Dan is er geen stevige basis in gedeelde concepten.

Probeer het *concept* te expliciteren, zodat er een stevig anker is bij tegenvallers.

PENDELEN TUSSEN:

KOERS

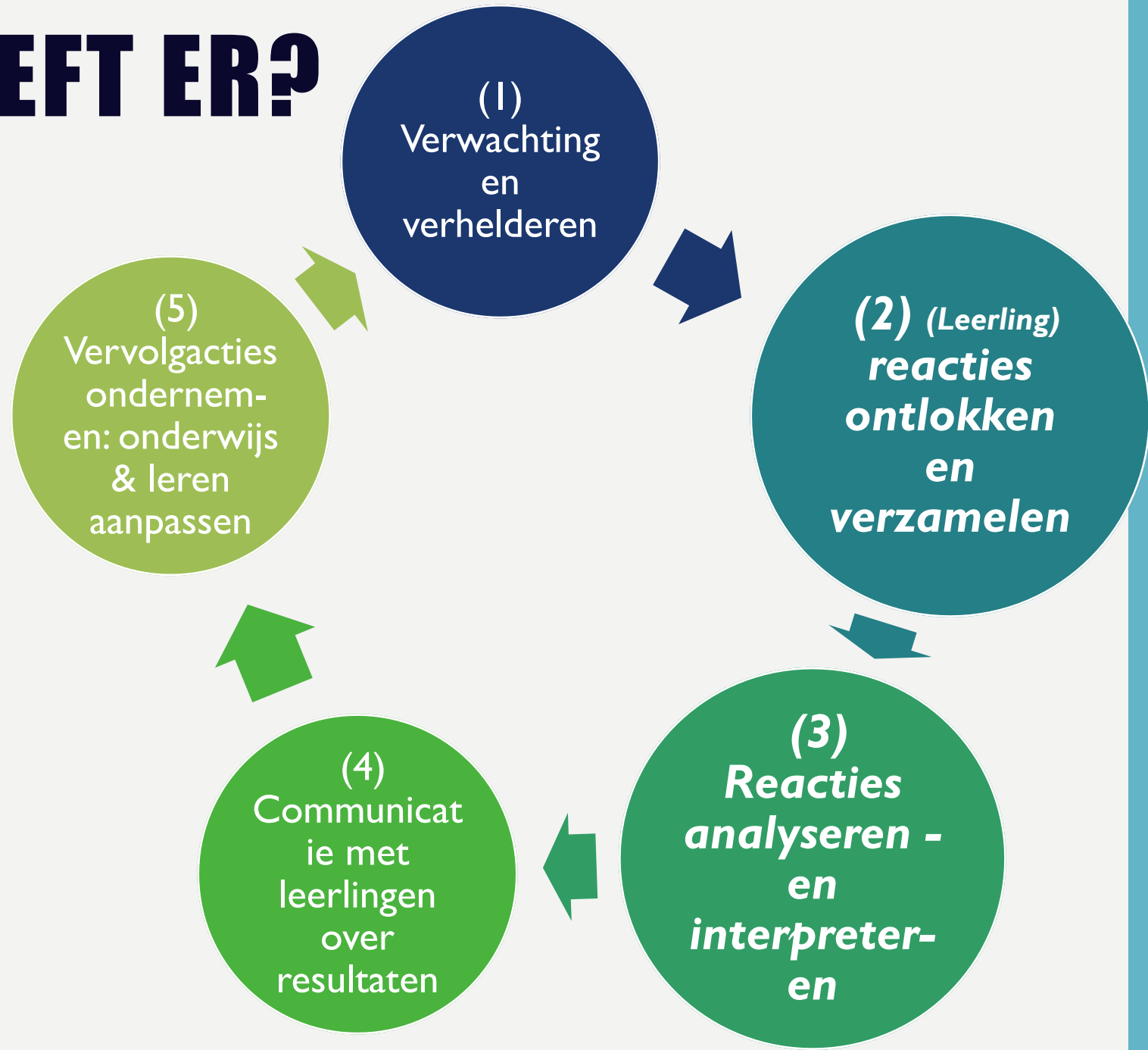
CONCEPT

PRAKTIJK

2 & 3 WAT LEEFT ER?

- Doorvragen...?

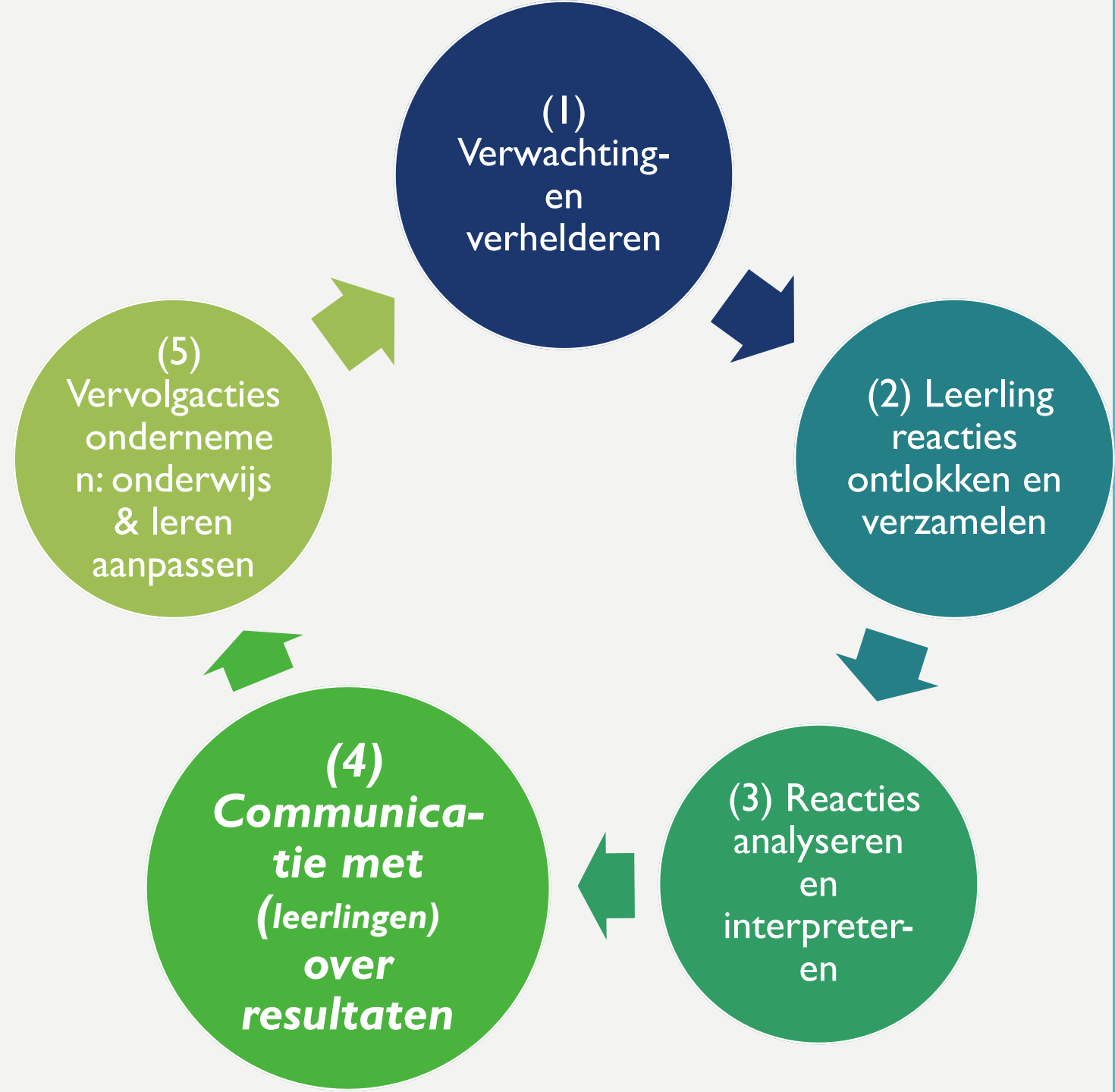
WAAR STAAT JE EIGEN ORGANISATIE?

- Omschrijf voor jezelf waar jouw organisatie nu is?
- Ga staan op de lijn van 1 tot 10.
 - Is de koers helder?
 - Is er sprake van een gedeeld (werk)concept?
 - Wordt FE toegepast in de praktijk?

4. FEEDBACK

- Is er een cultuur van feedback?
- Wordt er bij elkaar in de les gekeken?
- Wordt er van elkaar geleerd?
- Worden er voorbeelden van goodpractice gegeven?

AAN DE SLAG: (PEER)FEEDBACK

1. Vertel je de gene naast je in 5/10 minuten waar je school nu staat, waar je naartoe wil en hoe jullie dat nu denken te gaan doen.
2. De volgende 5/10 minuten mag de luisteraar vragen stellen om de **koers, concept** en **praktijk** helderder te krijgen.
3. Daarna draaien we om.

1. Wat valt je op?
2. Welke interventies worden er uitgezet?
3. Is er een gedeeld concept?
4. Is er sprake van een gemeenschappelijke taal?
5. Worden er de juiste gesprekken gevoerd?
6. Wat kan je leren van het verhaal van de ander?
7. Zijn er gemeenschappelijke succesfactoren?

5. WAT GA JE DOEN? WAT IS ER NODIG?

RANDVOORWAARDEN?

Zijn alle
randvoorwaarden
aanwezig?

1. Ruimte om te experimenteren.
2. Fouten mogen maken & herstellen.
3. Gedeelde visie, normen, doelen en verwachtingen.
4. Staan de directie/schoolleiders achter de plannen → het stimuleren & faciliteren van professionaliteit.
5. Nadenken over: taken en verantwoordelijkheden van diverse betrokkenen.

1. Docenten, schoolleiders, bestuurders, leerlingen en ouders.
2. Ouders: zij zullen mogelijk immers een ander type informatie over leerprestaties van hun kind ontvangen van de school.

6. *Succes?*: wanneer bent u als school tevreden met de behaalde resultaten en wanneer niet?

BENODIGDHEDEN VAN DOCENTEN?

1. Concept begrijpen.
2. Intrinsieke motivatie.
3. Bereidheid kritisch te reflecteren op leerresultaten van leerlingen en het eigen functioneren.
4. Geloof dat zij (docenten) het verschil kunnen maken (Schildkamp et al., 2014).
5. Integreren v.d. verzamelde informatie in de instructie → sterke vakdidactische kennis nodig. (Datnow et al., 2012).
6. Investerings in de professionalisering van docenten:
 - ICT, data-analyse
 - vakdidactiek,
 - het geven van feedback
 - professionele leergemeenschappen.
 - (Schildkamp et al., 2014).

Op welk aspect zou er ingezet moeten worden?

WAT GA JE DOEN?

1. Bedenk samen welke 'blokkades' wij/jij ervaren bij het creëren van een formatieve schoolcultuur?
2. **OM-denken:** bedenk nu mogelijkheden op die 'blokkades'.
3. Welke mogelijkheden zou je komende week al kunnen/willen toepassen?

OMDENKVVRAAG:
Als je zeker wist dat het zou lukken, welke stap zou je dan zetten?

OM
DENKEN

CURRICULUMKIT VOORJAAR 2020

Een praktisch kaartspel om met je team spelenderwijs het curriculum te (her)ontwerpen met bouwstenen als leerstrategieën, feedback, werkvormen en betekenisvol toetsen.

Curriculumkit.nl

MEER WETEN?

Valentina Devid

www.vernieuwenderwijs.nl

valentina@vernieuwenderwijs.nl

www.leer.io

info@leer.io

0651709534

Dankjewel & succes

Vernieuwenderwijs

